

Svar (18/4 97)

Justitsministeren (Frank Jensen):

Omstændighederne i forbindelse med branden på »Scandinavian Star« blev umiddelbart efter katastrofen søgt klarlagt ved gennemførelse af søforklaringer og et større undersøgelses- og udredningsarbejde i det norske »Granskningsudvalg«.

Efter katastrofen på »Scandinavian Star« blev der rejst straffesag mod 3 personer. Ved Højesterets dom af 22. november 1993 blev de idømt hæfte i 6 måneder – den maksimale straf efter de dagældende regler i lov om skibes sikkerhed. Straffene var i Sø- og Handelsretten fastsat til henholdsvis 60 og 40 dages hæfte. To af de dømte blev endvidere frakendt retten til at udøve rederivirksomhed.

Med hensyn til rederansvaret udtalte Sø- og Handelsretten følgende i relation til Henrik Johansen:

»Tiltalte var repræsentant for sin hustru og sine børn i den selskabskonstruktion, han havde valgt af skattemæssige, registreringsmæssige og andre grunde, og var bestemmende i økonomisk henseende ved beslutning om indkøb af skib og valg af det tidspunkt, på hvilket det blev sat i drift. Dette må medføre, at tiltalte må anses som den, der som reder har truffet beslutning om at sætte skibet i drift den 1. april 1990, hvorfor han tillige havde pligt til at sørge for, at skibsføreren havde mulighed for at opfylde sine sikkerhedsmæssige forpligtelser.

Tiltalte var bekendt med besætningens rekuttering og tidspunkterne for dens påmønstring. Det kan derimod ikke anses for bevist, at tiltalte blev bekendt med konkrete sikkerhedsmæssige indvendinger mod skibet eller dets besætning. Spørgsmålet om, hvorvidt tiltalte som reder har tilsidesat sine forpligtelser til at sørge for, at skibsføreren kunne opfylde sine sikkerhedsmæssige forpligtelser, afhænger derfor af, om det må anses for sikkert, at en reder ikke kan undgå at vide, eller kun ved uagtsomhed kan undgå at vide, at påbegyndelse af driften den 1. april 1990 under de givne omstændigheder ville medføre, at en skibsfører ikke kunne opfylde sine forpligtelser i henseende til opstilling af en nødprocedure og indøvelse af den. Retten finder, at dette spørgsmål må besvares bekræftende, hvorved er lagt vægt på følgende:

Tiltalte var bekendt med, at besætningen, der hovedsageligt bestod af portugisere, hvoraf 21

aldrig havde sejlet før, påmønstrede skibet kort før dets første sejlads.

Hverken tiltalte, Ole Hansen eller andre ansatte havde nærmere kendskab til besætningens kvalifikationer.

Besætningen måtte, uanset om den var overarbejdet i så betydeligt omfang, som der er givet udtryk for, udføre omfattende arbejder i forbindelse med overgangen fra »Sardinia Nova« til »Scandinavian Star«, således at opstilling af og indøvelse af nødprocedurer, inden skibet blev sat i drift, var helt udelukket.

Højesteret tiltrådte ved dommen af 22. november 1993, at Henrik Johansen er anset som reder i relation til § 23, 2. pkt. i lov om skibes sikkerhed m.v.

Spørgsmålet om genoptagelse af »Scandinavian Star«-sagen har været behandlet af Rigsadvokaten, der den 12. april 1996 meddelte, at han ikke fandt grundlag for at genoptage efterforskningen i »Scandinavian-Star«-sagen. Rigsadvokaten henviste som begrundelse for sin afgørelse til, at et eventuelt strafansvar efter såvel den dagældende lov om skibes sikkerhed som straffeloven vil være forældet, hvorfor yderligere personer og/eller selskaber allerede af den grund ikke vil kunne strafforfølges i forbindelse med »Scandinavian Star«-ulykken.

Ved et møde med den daværende justitsminister den 25. april 1996 blev Rigsadvokatens afgørelse af Støttegruppen for pårørende og overlevende efter »Scandinavian Star«-ulykken påklaget til Justitsministeriet.

Rigsadvokatens afgørelse blev endvidere særskilt påklaget til Justitsministeriet af Mike Axdal, der er pårørende til omkomne ved ulykken på »Scandinavian Star«, og som selv overlevede ulykken.

Mike Axdal anmodede i den forbindelse om, at Justitsministeriet afventede yderligere materiale, som han ønskede inddraget i sagen. Justitsministeriet modtog i august og oktober måned 1996 yderligere materiale bl.a. fra Mike Axdal, der endvidere anmodede om et møde om sagen.

Justitsministeriet afholdt den 14. november 1996 et møde med Mike Axdal, der fremkom med supplerende bemærkninger til sagen.

Den 3. december 1996 gennemgik Mike Axdal sammen med en repræsentant for Støttegruppen straffesagens akter i Justitsministeriet.

Den 18. december 1996 afholdt den daværende justitsminister et møde om sagen med deltagelse af Mike Axdal og repræsentanter fra Støttegruppen.